

Vastaus kirjalliseen kysymykseen hoitoalan opiskelijoiden työharjoittelusta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Riikka Purran /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 1033/2020 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta hoitoalojen opiskelijat saavat korvausta opintojen pakollisista työharjoitteluista, edes niistä viimeisistä ennen valmistumistaan?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjä voi järjestää laissa tarkoitettua koulutusta työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä. Työpaikalla tapahtuva koulutus järjestetään oppisopimukseen tai koulutussopimukseen perustuvana koulutuksena. Koulutuksen järjestäjä päättää tutkintokoulutuksen sisällöstä ja toteuttamisesta tutkinnon perusteiden mukaisesti.

Koulutuksen aloittavalle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), johon kirjataan yksilölliset osaamisen tunnistamista, tunnustamista, hankkimista, kehittymistä ja osoittamista sekä ohjaus- ja tukitoimia koskevat tiedot. HOKSissa koulutuksen järjestäjä suunnittelee yhdessä opiskelijan kanssa tutkintokoulutuksen sisällön ja toteuttamisen tutkinnon perusteiden mukaisesti eli sen, miten, missä ja milloin opiskelija hankkii tutkinnon perusteissa edellytetyn ammattitaidon. Koulutuksen järjestäjän tulee suunnitella opiskelijan ammattitaidon hankkiminen huomioiden opiskelijan valmiudet ja osaamistarpeet sekä ammatillisen koulutuksen lainsäädännön tarjoamat erilaiset mahdollisuudet ja oppimisympäristöt osaamisen hankkimisessa. Jos ammatillisen perustutkintokoulutuksen opiskelijalla ei ole suoritettavaan tutkintoon liittyvää käytännön työtehtävien yhteydessä aiemmin hankittua osaamista, tulee opiskelijan tutkintokoulutukseen sisältyä työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävää koulutusta. Ammatillisen koulutuksen lainsäädännössä ei säädetä osaamispisteisiin tai tiettyyn aikaan sidottua työpaikalla järjestettävän koulutuksen määrää, vaan oppisopimuskoulutus ja koulutussopimukseen perustuva osaamisen hankkiminen suunnitellaan osana opiskelijan yksilöllistä HOKSia huomioiden muun muassa opiskelijan aiempi osaaminen ja työkokemus.

Oppisopimuskoulutuksessa opiskelija on työsuhteessa ja saa siitä palkkaa. Oppisopimus-koulutuksessa pääosa osaamisesta hankitaan työpaikalla käytännön työtehtäviä tehden. Osaamista täydennetään tarvittaessa muissa oppimisympäristöissä. Oppisopimus voidaan tehdä koko tutkinnon ajaksi, tutkinnon osaan tai sitä pienempään osaan. Lähtökohtana on opiskelijan osaamistarve ja työpaikan mahdollisuudet. Oppisopimuksen kesto vaihtelee joustavasti. Koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa opiskelija ei ole työsuhteessa eikä saa koulutusajalta palkkaa. Koulutussopimus voidaan tehdä tutkinnon osaan tai sitä pienempään osaan.

Oppisopimuskoulutusta ja koulutussopimukseen perustuvaa koulutusta on mahdollista hyödyntää joustavasti opiskelijan opintopolun varrella, ja joustavat siirtymät esimerkiksi koulutus- ja oppisopimuksen välillä missä vaiheessa opintoja tahansa ovat mahdollisia. Oppisopimus voidaan tehdä esim. siinä vaiheessa opintoja, kun opiskelijan valmiudet ja osaaminen mahdollistavat pääosin työpaikalla hankittavan osaamisen toteuttamisen eli viimeistään opintojen loppuvaiheessa. Tällöin opiskelijalla on jo oppilaitoksessa tai koulutussopimuksella hankittua osaamista ja valmiuksia ennen oppisopimuskoulutukseen siirtymistä, jolloin opiskelijan tuen ja ohjauksen tarve työpaikallakin todennäköisesti on vähäisempi. Tämä mahdollistaa palkallisen työskentelyn ja koulutuksen joustavan yhteensovittamisen.

Ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijat voivat suorittaa opintoihinsa sisältyvän harjoittelun palkallisessa työ- tai virkasuhteessa.”

Helsingissä 10.2.2021

Opetusministeri Jussi Saramo